

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum it-Tlieta, 27 ta' Gunju, 2017

Numru 6

Rikors Guramentat Nru. 83/2016

Spiridione u Julia sive Sheila konjugi Casha

vs

TM Finishings Limited

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tal-atturi tad-29 ta' Jannar, 2016 li jghid hekk:

Illi permezz ta' skrittura ta' appalt datata 28 ta' Jannar 2013 [Dok. A anness], ir-rikorrenti kieni nkarigaw lis-socjeta intimata sabiex iwettqu x-xoghlijiet kollha hemm indikati fil-proprjeta tagħhom li huma kieni għadhom kemm akkwistaw u cieo l-appartament mibni "at level one of the block of buildings of which it forms part, that is at elevated ground floor level having access from an unnumbered and unnamed common entrance in Cathedral Street, St Paul's Bay, which apartment is unofficially known as Apartment number two letter 'A' [2A] ... and the garage which is constructed at semi-basement level having its access from unnumbered and unnamed garage common entrance in Cathedral Street, in St Paul's Bay, is to be [sic!] unofficially known as Garage number nineteen [19]".

Illi s-socjeta intimata kellha zmien sas-6 ta' Awwissu 2015 sabiex twettaq x-xoghlijiet kollha elenkti fl-iskrittura suriferita u fin-nuqqas l-istess socjeta kellha tinkorri penali ta' mitejn u hamsin euro [€250] mensilment limitatament għal tali dewmien.

Illi kif inhu evidenzjat mill-iskrittura suriferita, l-istess socjeta intimata kienet ukoll responsabbli sabiex twettaq ix-xoghlijiet kollha neccessarji fil-partijiet komuni essenziali kollha tal-blokka ta' bini li minnu jiformaw parti l-appartament u l-garage akkwistati mir-rikorrenti.

Illi sal-gurnata prezenti s-socjeta intimata ma' wettqghet kwazi ebda parti minn dawk ix-xoghlijiet u konsegwentement l-istess socjeta tinsab inadempjenti-fit-termini tal-istess kuntratt.

Illi in konsegwenza ta' tali inadempjenza kontrattwali da parti tas-socjeta intimata l-esponenti soffrew danni konsiderevoli u dan kif jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni orali ta' din il-kawza.

Illi s-socjeta intimata giet debitament interpellata permezz ta' ittra ufficiali datata 14 Awwissu 2015 izda inutilment u ghalhekk kellha ssir din il-kawza.

Għaldaqstant l-esponenti umilment jitkolu lil din l-Onorabbi Qorti joghgħobha:

1. Prevja kull dikjarazzjoni li thoss opportuna fic-cirkostanzi, tiddikjara illi s-socjeta intimata naqset mill-obbligi kontrattwali tagħha hekk kif stipulati fl-iskrittura ta' appalt datata 28 ta' Jannar 2013;
2. Tiddikajra għalhekk illi l-istess socjeta inkorriet il-penali stipulata fl-istess ftehim u ciee ta' mitejn u hamsin euro [€250] mensilment limitatament għal tali dewmien u tikkundanna lill-istess socjeta intimata sabiex thallas dak l-ammont ta' penali li jigi stabbilit minn din l-Onorabbi Qorti fil-mument tal-pronunzjament tas-sentenza finali;
3. Tiddikajra ulterjorment illi bl-agir u l-inadempjenza tagħha s-socjeta intimata ikkagunat danni lir-rikorrenti;
4. Tillikwida l-ammont ta' danni hekk sofferti mir-rikorrenti;
5. Tikkundana lis-socjeta intimata thallas dik is-somma hekk likwidata in linja ta' danni lir-rikorrenti; u dan taht il-provvedimenti kollha opportuni.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficiali datat 14 ta' Awwissu 2015 kif ukoll tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju pprezentat kontestwalment u bis-socjeta konvenuta minn issa ngunta in subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta konvenuta li tħid hekk:

1. Illi mingħajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet sussegamenti jigi eccepit illi l-kawza intavolata mill-atturi hija wahda intempestiva u dan stante illi t-terrniu illi fi ħġi is-socjeta konvenuta kellha tiffinalizza l-appalt in kwistjoni għadu lanqas beda jiddekorri, billi fost ragunijiet ohra, kif ser jigi ppruvat fl-andament tal-proceduri odjerni, ai termini tal-iskrittura ta' appalt is-socjeta konvenuta kellha tiffinalizza l-appalt fi zmien sitt (6) xhur mid-data tal-istess skrittura u mid-data li fiha jigu sottomessi mill-atturi l-invoices kollha, u kif ikkonfermat l-istess attrici waqt is-smigh tar-revoka tal-rnandat kawtelatorju, l-istess atturi għadhom ma ssottomettwex l-invoices kollha lis-socjeta konvenuta;
2. Illi mingħajr pregudizzju ghall-eccezzjoni precedenti u ghall-eccezzjonijiet sussegamenti s-socjeta konvenuta ma setgħet qatt tiffinalizza l-appalt u dan minhabba

I-inadempjenza tal-atturi stante li sal-prezent, għadhom ma provdewhiex bl-invoices kollha abbazi ta' liema jrid jigi ottenut il-materjal mis-socjeta konvenuta u sussegwentement jigi ezegwit l-appalt. Għaldaqstant it-talbiet attrici għandhom jigu respinti stante illi s-socjeta konvenuta ma naqsitx mill-obbligli kontrattwali tagħha kif stipulati fl-iskrittura ta' appalt datata t-tmienja u ghoxrin (28) ta' Jannar 2013;

3. Illi minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti u ghall-eccezzjonijiet sussegamenti jigi eccepit illi t-tielet, ir-raba' u l-hames talba attrici ma jistgħu qatt jigu milqugħha, stante illi l-atturi permezz tat-tieni talba qed jitkolbu hlas ta' penali u permezz tat-tielet, tar-raba' u tal-hames talba qed jitkolbu wkoll il-likwidazzjoni ta' danni, meta hu principju stabbilit illi 'Il-klawsola penali hija għamla ta' danni pre-likwidati' (Galea Mario et vs Casha Renald, Prim Awla tal-Qorti Civili, 31/10/2011) u l-penali indikati fl-iskrittura ta' appalt de quo ma humiex merament għad-dewrnien;

4. Illi minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti u dawk sussegamenti, jigi eccepit illi kif ser jigi pruvat fl-andament tal-proceduri odjerni, l-ebda dannu ma gie kkagħnat mis-socjeta konvenuta lill-atturi u li għaldaqstant l-ebda somma in linja ta' danni ma hi dovuta mill-istess socjeta konvenuta;

5. Illi t-talbiet tal-atturi huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għaldaqstant għandhom jigu rnrichuda bl-ispejjez;

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra l-atturi, inkluz l-ispejjez tar-rikors għar-revoka tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju bin-numru 138/2016 prezentat mill-atturi kontestwalment mar-rikors guramentat u b'rizerva għal kwalsiasi azzjoni li tikkompetti lis-socjeta konvenuta, kontra l-istess atturi, fosthom ghall-hlas tal-appalt in kwistjoni.

Rat l-atti u n-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet limitatament dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti;

Rat li l-kawza thalliet għas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni.

Ikkunsidrat

F'din il-kawza l-atturi qed jikkontendu illi s-socjeta konvenuta li magħha sar fethim ta' appalt datat 28 ta' Jannar 2013 naqset mill-obbligu tagħha li tlesti x-xogħlijiet miftehma u b'hekk qed tfittex lill-istess għad-danni sofferti mill-atturi u penali pattwiti fl-istess skrittura.

L-ewwel eccezzjoni tas-socjeta konvenuta hi li l-kawza hi intempestiva billi l-ahhar klawsola ta' ftehim ta' appalt jistipula li l-kuntrattur kellu jlesti x-xogħlijiet fi zmien sitt

xhur mindu jigi provdut bil-fatturi mix-xerrej. B'zieda jinghad li jekk ix-xoghlijiet ma jitlestwex sas-6 ta' Awwissu 2015, il-kuntrattur jehel penali ta' €250 kull xahar ta' dewmien.

Il-Qorti hi tal-fehma illi ftehim għandu jigi interpretat u applikat fil-prattika tieghu minn dak li jirrizulta minn dak miktub skond dak li jidher li kienet l-intenzjoni tal-partijiet.

Is-socjeta konvenuta qed tallega illi x-xoghlijiet ma setghux jigu mitmuma ghaliex l-atturi kienu għadhom ma pproducewx il-fatturi kollha. Il-kawza saret fid-29 ta' Jannar 2016.

Jibda biex jinghad illi mill-fatti prodotti l-ftiehim ta' appalt sar mal-konvenju ta' bejgh tal-appartament in shell form fit-28 ta' Jannar 2013 (ara fol. 4 tal-process dwar l-appalt u fol. 125 għal konvenju). Il-kuntratt ta' bejgh tal-appartament li kien jappartjeni lil Ta' Dernis Properties Limited sar fil-25 ta' Frar 2015 (fol. 8 tal-process). L-appalt sar mas-socjeta konvenuta. Kif jidher mill-iskrittura tal-20 ta' Awwissu 2014 rigward l-konvenju dwar l-appartament, ix-xogħol ta' kostruzzjoni ittardja u filwaqt li geddew il-konvenju, ftehmu li l-vendituri kienu ser jissussidjaw il-kera li kienu qed ihallsu l-kumpraturi, sal-15 ta' Jannar 2015.

Skond l-atturi, mhux kontradett mis-socjeta konvenuta, l-addendum bil-kitba li tidher fl-iskrittura tal-appalt saret fiz-zmien tal-bejgh tal-appartament 'in shell form' fi Frar 2015. Il-kontenzjoni attrici tistrieh fuq zewg binarji cioe danni għan-nuqqas ta' adempiment tal-obbligi assunti mis-socjeta konvenuta senjatamente fil-partijiet komuni u garage, u hlas ta' penali skond il-ftiehim ta' appalt.

Il-Qorti tagħmilha cara li r-rizoluzzjoni ta' din l-eccezzjoni kif proposta ma hiex u ma għandhiex tinfluixxi fuq il-mertu nnifsu tal-azzjoni nfisha li għad trid tigi kunsidrata fuq il-provi li gew u għad iridu jigu prodotti mill-partijiet tenut kont anki tal-eccezzjonijiet ta' natura legali sottomessa mis-socjeta konvenuta.

Il-provi prodotti mis-socjeta konvenuta jirrigwardaw principally xogħlijiet konnessi mal-intern tal-appartament fosthom il-kmamar tal-banju, il-madum u l-bibien interni.

Pero l-allegazzjonijiet attrici imorru lil hinn minn hekk u anki jekk ghal grazza tal-argument biss jigi koncess illi l-atturi ippovdew fatturi ta' xogħlijiet li kellhom jigu ordnati minnhom skond kif miftiehem fl-iskrittura wara Awwissu 2015, data li l-partijiet dehru li jaqblu għandu jigi kompletat l-appartament u l-partijiet komuni tal-blokk, jjirrizulta almenu fl-allegazzjonijiet magħmula mill-atturi illi l-appartement u dak kollu kontrattat li jsir mis-socjeta konvenuta skond il-ftehim ta' appalt ma kienx kompletat meta saret l-azzjoni u għadu mhux kompletat sallum.

Il-Qorti mhix ser tidhol fil-mertu ta' jekk l-atturi għandhomx ragun f'din l-allegazzjoni ghax jekk isir hekk tkun qed tidhol fil-mertu tal-azzjoni. Dak li hu kompitu tal-Qorti hu jekk l-azzjoni attrici saritx fi zmien meta ebda dritt ezistenti jew percepit ma kien għadu insorga skond il-ftehim. Il-Qorti hi tal-fehma illi kwantu l-azzjoni nfisha ma jirrizulta ebda intempestivita ghax l-atturi jsostnu li kull dewmien oltre l-ftehim hu dovut unikament għas-socjeta konvenuta. Dan qed jigi michud mis-socjeta konvenuta. Jekk l-atturi għandhomx ragun jew le u l-konsegwenzi li jirrizultaw mir-risposta għal dan il-kwezit hu materja li għad trid tigi ventilata fl-intier tagħha bhala mertu u għalhekk f'dan is-sens ma jistax jingħad li l-azzjoni hi intempestiva ghax id-dritt tal-atturi hu marbut mal-fatt li jrid jigi ippruvat illi kull dewmien, insorga meta insorga, hi responsabbi għalihi is-socjeta konvenuta ghax l-atturi wettqu l-parti tagħhom tal-ftehim.

Decide

Għalhekk il-Qorti tqis li l-eccezzjoni tal-intempestivita tal-azzjoni għandha tigi michuda għar-ragunijiet mogħtija u fil-limiti ta' dak deciz. Spejjeż riservati għal gudizzju finali.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imħallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur